

Harmonisering

Harmonisering innebär att ländernas SPS-regler ska vara så lika varandra som möjligt. Det betyder att länderna helst ska tillämpa internationella standarder, riktlinjer eller rekommendationer när de utformar SPS-åtgärder som kan påverka handeln. En poäng är att göra det lättare för andra länder att förstå och uppfylla kraven i importlandets regelverk.

Ett stort problem med harmonisering är att samma skyddsnivå inte passar alla länder, och det kan därför vara svårt att enas om var man ska lägga ribban. Om kraven sätts för lågt kommer flera länder att strunta i harmonisering och istället tillämpa striktare regler, och om de sätts för högt kommer flera länder – framför allt u-länder – inte kunna uppnå normen.

1. Rättslig grund

SPS-avtalet behandlar harmonisering i artikel 3, och i viss mån också i artikel 12. Dessa artiklar hänvisar till internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer som tagits fram av de tre standardiseringsorganen.

Avtalet talar alltid om ”standarder, riktlinjer och rekommendationer”. I det följande har detta kortats ner till bara ”standarder”.

1.1 Relevanta artiklar i SPS-avtalet

Reglerna om harmonisering återfinns i **artikel 3 i SPS-avtalet**¹. Den har fem underpunkter, med följande innehåll:

1. Om det finns internationella standarder ska medlemmarna grunda sina åtgärder på dessa, om det inte sägs något annat någon annanstans i SPS-avtalet.
2. SPS-åtgärder som överensstämmer med internationella standarder antas vara förenliga med såväl SPS-avtalet som GATT 1994.
3. Medlemmarna får tillämpa striktare krav än i internationella standarder om det finns vetenskapliga skäl eller om landet anser att en högre skyddsnivå är skälig.
4. Medlemmarna ska delta i de relevanta internationella organen, framför allt Codex Alimentarius, OIE och IPPC, för att utarbeta och uppdatera standarder för alla aspekter av SPS-åtgärder.²
5. SPS-kommittén ska ta fram ett förfarande för övervakning av harmonisering, och samordna det arbetet med de relevanta internationella organisationerna.

Till detta kommer en viktig fotnot till punkt 3. I denna not slås fast att det finns vetenskapliga skäl om tillgängliga vetenskapliga belegg visar att den internationella standarden inte är tillräckligt för att uppfylla landets skäliga skyddsnivå (”skälig skyddsnivå” förkortas ofta ALOP, efter det engelska namnet *appropriate level of protection*).

Förutom artikel 3 nämns harmonisering också i **artikel 12.4** och **12.6**. Där sägs bl.a. att SPS-kommittén ska upprätta en förteckning över de standarder e.dyl. som anses ha stor effekt på handeln. Medlemmar som inte följer dessa standarder ska förklara varför, och särskilt ange om de tycker att standarden är otillräckligt för att nå deras skäliga skyddsnivå. Dessutom slår

¹ Hela artikeltexten finns i bilaga 1 till den här promemorian.

² Codex tar fram standarder för livsmedel, OIE för djurhälsa och IPPC för växthälsa. Mer om detta senare i texten.

artikel 10.4 fast att medlemmarna ska underlätta för u-länderna att aktivt delta i ”relevanta internationella organisationer”, vilket inkluderar standardiseringsorganen.

En del länder hävdar att också **artikel 13** är relevant för harmonisering. De anser att denna artikel innebär att länderna är ansvariga för att näringslivets egna regler (privata standarder) rättar sig efter SPS-avtalet. Sverige delar inte den uppfattningen.³

1.2 Standarder, riktlinjer och rekommendationer

De tre standardiseringsorgan – ofta kallade ”de tre systrarna” – som ges särskild status i SPS-avtalet (Codex, OIE och IPPC) tar fram standarder, riktlinjer och rekommendationer. Dessa standarder m.m. måste alltså inte följas, men åtgärder som följer internationella standarder antas vara förenliga med SPS-avtalet. Medlemskapet i standardiseringsorganen i stort sett alla WTO-medlemmar plus några länder till, vilket betyder att ungefär 170 länder är med (något lägre i IPPC och något högre i Codex).

Codex Alimentarius omfattar standarder och andra texter som har två syften: säkra livsmedel (inklusive foder) och redlighet i handeln. SPS-avtalet omfattar alla frågor som syftar till säkra livsmedel. Codex Alimentarius Commission (CAC) inrättades 1962 gemensamt av FAO och WHO. Codex fastställda standarder och andra texter finns på följande webbsida:

http://www.codexalimentarius.net/standard_list.asp

OIE (Office International des Épizooties) är den internationella organisationen för djursjukdomar. Den samlar standarder och rekommendationer i två kodsamlingar för landlevande respektive vattenlevande djur, och i maj 2005 antogs standarder även för djurskydd. OIE ger också ut manualer för diagnostiska tester för de båda djurkategorierna. Deras standarder listas på följande sida: http://www.oie.int/eng/normes/en_norm.htm

IPPC (International Plant Protection Convention) är ett internationellt avtal som syftar till att hindra spridningen av växtskadegörare och sjukdomar. IPPC:s beslutade och kommande standarder återfinns på deras webbplats: <http://www.ippc.int>

Till skillnad från i SPS-kommittén är enskilda EU-länder medlemmar i standardiseringsorganen (vilket inte hindrar att EG som helhet också är medlem i CAC sedan november 2002). EU-samarbetet inom organen är dock redan omfattande. En annan skillnad är också att standardiseringsorganen fattar beslut med enkel majoritet om nya eller ändrade standarder – i SPS-kommittén är besluten enhälliga⁴.

Organen har inte kommit lika långt när det gäller att ta fram internationella standarder. Codex har hunnit längst, medan IPPC hittills har haft ett mindre ambitiöst program än de båda andra. I och med att SPS-avtalet ger de tre organens standarder en stark ställning fungerar det som en pådrivare i arbetet.

I frågor som inte täcks av de tre systrarna kan **andra internationella organisationer** ta fram standarder med samma status i SPS-avtalet. Detta förutsätter att dessa internationella organisationer är öppna för medlemskap för alla WTO-länder (se punkt 3 i bilaga A till SPS-avtalet).

³ Mer om privata standarder hittar du i avsnitt 4 nedan, som återger diskussionen i SPS-kommittén.

⁴ En uttalad strävan, åtminstone inom Codex Alimentarius, är att fatta konsensusbeslut; omröstningar är ovanliga.

2. EU:s regelverk och ståndpunkt

EU:s livsmedelsförordning⁵ säger att internationella standarder ska ”beaktas” när lagstiftning utformas, men ger samtidigt en rad exempel på när man kan strunta i dem (artikel 5.3). Detta gäller t.ex. om det är vetenskapligt motiverat, om de skulle leda till en annan skyddsnivå än den EU vill tillämpa, eller bara om de skulle vara ”olämpliga”. Samma lagstiftning (artikel 13) slår också fast att EU och medlemsstaterna ska bidra till att internationella standarder utvecklas och ”främja överensstämmelse” mellan de egna lagarna och sådana standarder, men detta sistnämnda får inte gå ut över EU:s skyddsnivå.

I EU:s kontrollförordning nämns att EU kan ta hänsyn till uppgifter från t.ex. Codex eller OIE när man avgör hur ofta man ska genomföra kontroller i tredje land (artikel 46), men generellt sett litar nog EU fortfarande mer på garantier skapade genom tillämpning av det egna regelverket, än på det skydd som tillämpning av standardiseringsorganens koder, principer och riktlinjer skulle kunna ge.

EU lägger alltså stor vikt vid rätten att gå längre än internationell standard, och har vid flera tillfällen betonat rätten att själv slå fast lämplig skyddsnivå. Detta var något man tryckte hårt på i hormonpanelen, och fick i det fallet stöd av överprövningsorganet. EU gjorde i det sammanhanget också en koppling mellan å ena sidan rätten att slå fast lämplig skyddsnivå och å andra sidan kraven på riskanalys. Man påpekade att om kraven på riskanalys är mycket strikta blir det vanskeligare att förlita sig på sådana analyser, och därmed blir det svårare för länderna att kunna frånga standardiserad risknivå.

3. Förslag till svensk ståndpunkt

SPS-åtgärder ska så långt som möjligt vara baserade på internationella standarder. Det förekommer dock internationella standarder som inte är tillräckligt höga för att uppnå det vi anser vara lämplig skyddsnivå, och Sverige fäster stor vikt vid *rätten* att tillämpa högre skyddsnivåer än relevant internationell standard. Samtidigt är det viktigt att man bara går utöver internationell standard när det finns sakliga skäl att göra det, så att höga skyddsnivåer inte används som förtäckt protektionism. Såväl internationella standarder som högre nationella krav ska vila på vetenskaplig grund och på beprövad erfarenhet. Reglerna ska vara enkla och tydliga.

Sverige deltar aktivt i standardiseringsorganens arbete.

I OIE har Sverige haft god framgång med att få kommissionen att ta till sig tekniska synpunkter. Våra åsikter ligger ofta nära EU-majoritetens, och syftar oftast till att förbättra smittskyddet snarare än att underlätta handeln eller att hjälpa u-länderna. En viktig fråga för Sverige har varit att inkludera djurskydd i OIE:s arbete, vilket nu har skett.

När det gäller **Codex Alimentarius** har Sverige också deltagit länge, aktivt och framgångsrikt och därmed tillvunnit sig respekt i omvärlden. Under senare år har Sverige bl.a. aktivt stöttat arbetet med utveckling av riskanalysprocessen. Sverige stöder översyn och modernisering av äldre, mer föreskrivande, standarder och att mer riskbaserade tänkesätt vinner insteg. Inom EU har svenska förslag och tekniska synpunkter ofta utgjort viktiga delar i den gemensamma ståndpunkten.

När det gäller **IPPC** stödjer Sverige organisationens linje att underlätta internationell handel samtidigt som man ger ett relevant skydd mot spridning av allvarliga växtskadegörare.

⁵ Förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002.

Sverige har aktivt deltagit i arbetet med att ta fram flera standards, bl.a. ISPM 15 om produktion av sundhetsmässigt säkert träemballage. Sverige har även medverkat till att miljöhänsyn, vid av sidan ekonomiska värderingar, ska tas i arbetet med riskanalyser. Vi ligger ofta nära EU-majoritetens uppfattning när det gäller fastläggandet av standarder, men kan i andra sammanhang ta en mer självständig position.

4. Diskussion i SPS-kommittén

Övervakning av internationella standarder är en stående punkt på SPS-kommitténs dagordning, och sekretariatet presenterar varje år en rapport om den senaste utvecklingen, både i kommittén och vad standardiseringsorganen har gjort åt de frågor som tagits upp. Under det första året (1998) anmälde fem länder totalt nio fall där man ansåg att den existerande standarden, eller avsaknad av standard, hade stor effekt på handeln.⁶ Efter det första året har medlemmarna visat mindre intresse för proceduren, men då och då har något land utnyttjat möjligheten. Frågor som tas upp på det här sättet i SPS-kommittén går vidare till berört standardiseringsorgan. Det faktum att proceduren nästan inte används längre kan kanske tolkas som att standardiseringsorganens arbete blivit bättre sedan SPS-avtalet gav dem en starkare ställning.

I övrigt har harmonisering inte diskuterats som separat fråga i SPS-kommittén, i alla fall inte på senare år. Däremot var frågan aktiv i samband med uppstarten av den övervakning som beskrevs i förra stycket. USA och Indien lade fram varsitt dokument 1998. USA varnade för att det tog lång tid att ta fram standarder, och oroades av att det presenterats förslag i standardiseringsorganen om att inte basera standarder på strikt vetenskaplig grund. Indien tog upp frågan om hur standarder slås fast i dessa organ, och påpekade att u-ländernas deltagande där är mycket begränsat.⁷ Dessa diskussioner ledde inte fram till några konkreta beslut i kommittén.

En viktig funktion är dock att standardiseringsorganen regelbundet informerar om sina aktiviteter. Detta är en stående punkt på SPS-kommitténs dagordning ("intressanta frågor som bygger på observatörsorganisationernas arbete").

Under andra halvan av 00-talet började frågan om privata standarder diskuteras alltmer i kommittén. Flera länder, framför allt u-länder, anser att SPS-avtalet innebär en skyldighet att se till att även det privata näringslivet rättar sig efter avtalets bestämmelser. Det skulle i så fall betyda att så kallade privata standarder måste uppfylla krav på bl.a. vetenskaplig grund, minsta möjliga handelsstörning och hänsyn till u-länder. Andra länder anser att SPS-avtalet endast omfattar åtgärder som vidtas av stater (eller delar av stater).⁸

5. U-landsaspekter

Om alla länder nöjde sig med att tillämpa internationell standard så skulle det göra det lättare för u-länderna, med sina begränsade resurser, att hålla reda på och uppfylla importländernas SPS-regler. De har därför ett klart intresse av att graden av harmonisering ökar.

En viktig fråga är dock vilken nivå internationella standarder ges – om de är höga kan u-länderna ha svårt att uppfylla dem. Detta avgörs huvudsakligen av de tre standardiseringsorganen, vilket gör ett aktivt deltagande i dessa av stor betydelse. Det kan dock vara svårt för

⁶ Se dokument nr G/SPS/13 av den 12 juli 1999.

⁷ Se dokument G/SPS/GEN/76 (för USA) och G/SPS/GEN/94 (för Indien).

⁸ WTO-sekretariatet sammanfattar frågan i dokument G/SPS/GEN/746.

u-länderna att ha råd att upprätthålla ett sådant deltagande. En sammanställning som FAO/WHO gjorde 2001 visar att ungefär hälften av de länder som var representerade vid olika Codexmöten var u-länder, vilket är betydligt lägre än förhållandena i SPS-kommittén, där u-landsandelen under samma period uppgick till 70 procent.⁹

Ett seminarium hölls i mars 2001 om det låga deltagandet från u-ländernas sida i standardiseringsorganen¹⁰. Det noterades där att det låga deltagandet beror både på att det är för dyrt att skicka delegater till mötena, och på att många u-länder har svårt att sätta sig in i de tekniska frågorna och ta fram positioner som samordnats mellan olika inhemska myndigheter. Vad gäller det förstnämnda problemet finns vissa möjligheter för u-länderna att få hjälp att klara kostnaderna för att sända mötesdeltagare.¹¹ Standardiseringsorganen håller också regionala möten, vilket gör det lättare för u-länderna att delta på ett effektivt sätt.

Även om internationell standard hamnar på en överkomlig nivå är det inte säkert att alla väljer att tillämpa den. Vad som är ”skälig skyddsnivå” kan vara en känslig fråga, och ibland kan länder lägga sig betydligt högre än standard och ändå kunna visa på vetenskaplig grund för sina beslut. Privata standarder, som inte omfattas av SPS-avtalet, kan också hamna högre¹². I grunden handlar det om hur stor risk länderna är villiga att acceptera. Exempelvis kan en skärpning av ett redan lågt gränsvärde för aflatoxin visserligen leda till att ytterligare några konsumenter inte får cancer, men sänkningen kan samtidigt leda till att exportmöjligheterna från vissa u-länder minskar dramatiskt eller upphör helt.

Samtidigt bör det noteras att förekomsten av internationella standarder inte behöver vara negativ för u-länderna. Det faktum att en internationell standard finns kan innebära att de inte själva behöver lägga ner forskningsresurser på att hitta rätt nivå på sina egna regler, och om standarden leder till att t.ex. livsmedelshygienen förbättras så kan det gynna även den egna befolkningen.¹³

6. Konsumentaspekter

Syftet med flera punkter i SPS-avtalet är att handeln inte ska störas av onödiga handelshinder, samtidigt som berättigade skyddsaspekter kan tillvaratas. Detta betyder att handeln är mindre hämmad i dagsläget än den skulle ha varit om SPS-avtalet inte fanns, samtidigt som länderna ändå kan tillämpa de skyddsnivåer de anser lämpliga. I teorin är därför SPS-avtalet som helhet bra för konsumenterna – det medger ökad konkurrens utan att för den skull leda till ökade risker.

Harmonisering erbjuder en väg för länder att samordna sina SPS-åtgärder. Detta kan i sin tur leda till lägre kostnader för företagen, som får färre regler att hålla reda på och leva upp till. En sådan kostnadsänkning kan tänkas slå igenom i konsumentledet. Samtidigt har förstås konsumenterna ett intresse av att skyddsnivåerna inte blir för låga. Med en utförd riskanalys som grund, kan den nödvändiga avvägningen mellan handels- och skyddsintressen göras från fall till fall.

⁹ Se dokument G/SPS/GEN/236.

¹⁰ Se dokument G/SPS/GEN/250.

¹¹ För en diskussion kring tekniskt bistånd, se flik 9 i pärmen (u-landsaspekter).

¹² En del u-länder hävdar att privata standarder visst omfattas av SPS-avtalet, närmare bestämt att de inkluderas via artikel 13, som nämner *non-governmental entities*.

¹³ Se u-landstexten (flik 9 i SPS-pärmen) för mer om detta.

7. Paneltolkning av artikel 3

Artikel 3 har återopats flera gånger, ofta i kombination med andra artiklar. Flertalet tvister nådde dock inte så långt att en panelprövning gjordes. Den främsta källan till tolkning av artikeln är därför överprövningsorganets (ÖP) utslag i tvisten om EU:s importförbud avseende kött från hormonbehandlade djur¹⁴. ÖP slår där fast att syftet med artikeln är att uppmuntra harmonisering och samtidigt bevara ländernas rätt och skyldighet att skydda den egna befolkningen. ÖP säger också att det yttersta målet med harmonisering är att förhindra att SPS-åtgärder används för godtycklig eller oförsvarbar diskriminering, eller som dolt handelshinder. Detta innebär dock inte att länderna måste anpassa sin skäligena skydds nivå.

ÖP slår också fast följande relation mellan de tre första punkterna i artikeln:

Artikel 3.2 gäller fall då ett land har valt att **i alla delar tillämpa** en internationell standard. Om så sker antas åtgärden vara förenlig med SPS-avtalet.

Artikel 3.1 ger länderna möjligheten att **grunda**¹⁵ en SPS-åtgärd på en internationell standard, dvs. tillämpa vissa delar av en sådan, men inte nödvändigtvis alla. En sådan tillämpning innebär att åtgärden inte automatiskt antas vara förenlig med SPS-avtalet, men det är ändå den klagande parten som måste visa *prima facie* att den svarande parten bryter mot avtalet.

Artikel 3.3 går längre, och ger länderna rätt att införa SPS-regler med **striktare krav** än i internationella standarder. ÖP slår fast att detta är en "autonom rättighet" och inte ett "undantag från en allmän skyldighet". Det är dock inte en "absolut eller oinskränkt" rättighet. ÖP slår fast att hänvisningen i artikel 3.3 till "vetenskaplig motivering" innebär att åtgärderna måste uppfylla kraven i artikel 5.1 om vetenskaplig grund.

8. Avslutande kommentarer

SPS-avtalet uppmuntrar harmonisering, men insisterar inte på det. De länder som vill tillämpa strängare åtgärder än internationell standard kan göra det, men måste i så fall ha vetenskapliga belägg för sitt agerande.

De internationella standarder som finns är lika för alla, och tar alltså ingen hänsyn till att olika länder har olika goda förutsättningar att leva upp till dem. En viktig fråga är därför på vilken nivå standarderna sätts: lågt så att så många som möjligt ska ha en chans att klara dem, eller högt så att så få länder som möjligt tycker sig behöva tillämpa striktare regler än standarden.

Eftersom i-länderna hittills har haft det största inflytandet över standardiseringsorganens arbete är de internationella standarderna ofta tämligen strikta. Det finns dock en strävan mot att öka u-ländernas aktiva deltagande i organen, och detta kan tänkas påverka nivån på framtida standarder.

Att underlätta handeln är inte de internationella standardernas enda funktion. Viktigt är också att de kan bespara enskilda länder mycket arbete med att själva fastställa lämpliga åtgärder och kontrollmetoder. Mycket tekniskt och avancerat arbete ligger bakom de fastställda standarderna, och för de länder som väljer att acceptera dem innebär de ofta att man får sunda regler till en relativt låg resursinsats. Detta är viktigt inte minst för u-länderna.

¹⁴ Dokument nr /WT/DS26/AB/R

¹⁵ Den första panelen ansåg att "based on" (som används i artikel 3.1) betyder samma sak som "conform to" (som används i artikel 3.2). Detta avvisar ÖP, som tycker att *based on* är ett betydligt svagare kriterium.

Artikel 3 i SPS-avtalet

Article 3

Harmonization

1. To harmonize sanitary and phytosanitary measures on as wide a basis as possible, Members shall base their sanitary or phytosanitary measures on international standards, guidelines or recommendations, where they exist, except as otherwise provided for in this Agreement, and in particular in paragraph 3.
2. Sanitary or phytosanitary measures which conform to international standards, guidelines or recommendations shall be deemed to be necessary to protect human, animal or plant life or health, and presumed to be consistent with the relevant provisions of this Agreement and of GATT 1994.
3. Members may introduce or maintain sanitary or phytosanitary measures which result in a higher level of sanitary or phytosanitary protection than would be achieved by measures based on the relevant international standards, guidelines or recommendations, if there is a scientific justification, or as a consequence of the level of sanitary or phytosanitary protection a Member determines to be appropriate in accordance with the relevant provisions of paragraphs 1 through 8 of Article 5.² Notwithstanding the above, all measures which result in a level of sanitary or phytosanitary protection different from that which would be achieved by measures based on international standards, guidelines or recommendations shall not be inconsistent with any other provision of this Agreement.
4. Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the relevant international organisations and their subsidiary bodies, in particular the Codex Alimentarius Commission, the International Office of Epizootics, and the international and regional organizations operating within the framework of the International Plant Protection Convention, to promote within these organizations the development and periodic review of standards, guidelines and recommendations with respect to all aspects of sanitary and phytosanitary measures.
5. The Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures provided for in paragraphs 1 and 4 of Article 12 (referred to in this Agreement as the "Committee") shall develop a procedure to monitor the process of international harmonization and coordinate efforts in this regard with the relevant international organizations.

² For the purposes of paragraph 3 of Article 3, there is a scientific justification if, on the basis of an examination and evaluation of available scientific information in conformity with the relevant provisions of this Agreement, a Member determines that the relevant international standards, guidelines or recommendations are not sufficient to achieve its appropriate level of sanitary or phytosanitary protection.

Motsvarande text på svenska lyder:

Harmonisering

1. För att uppnå en så bred harmonisering som möjligt av sanitära och fytosanitära åtgärder, skall medlemmarna grunda sina sanitära eller fytosanitära åtgärder på internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer, där sådana finns, om inte annat föreskrivs i detta avtal och i synnerhet i punkt 3.
2. Sanitära eller fytosanitära åtgärder som överensstämmer med internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer skall anses vara nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa och skall antas vara förenliga med relevanta bestämmelser i detta avtal och i GATT 1994.
3. Medlemmarna får införa eller upprätthålla sanitära eller fytosanitära åtgärder som innebär en högre sanitär eller fytosanitär skyddsnivå än vad som skulle uppnåtts med åtgärder grundade på relevanta internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer, om det finns en vetenskaplig motivering, eller som en konsekvens av den sanitära eller fytosanitära skyddsnivå som en medlem bestämmer är skälig i enlighet med relevanta bestämmelser i artikel 5.1-8.² Oavsett ovanstående skall alla åtgärder som innebär en sanitär eller fytosanitär skyddsnivå som skiljer sig från vad som skulle ha uppnåtts med åtgärder grundade på internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer inte vara oförenliga med någon annan bestämmelse i detta avtal.
4. Medlemmarna skall, inom ramen för sina resurser, aktivt medverka i relevanta internationella organisationer och deras underlydande organ, i synnerhet Codex Alimentarius-kommissionen, Internationella byrån för smittsamma husdjursjukdomar, och de internationella och regionala organisationer som verkar inom ramen för internationella växtskyddskonventionen, för att inom dessa organisationer främja utvecklandet och en regelbunden översyn av normer, riktlinjer och rekommendationer med avseende på alla aspekter av sanitära och fytosanitära åtgärder.
5. Kommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder enligt artikel 12.1 och 12.4 (i detta avtal benämnd "kommittén") skall utveckla ett förfaringsätt för att övervaka den internationella harmoniseringsprocessen och samordna ansträngningar i detta syfte med relevanta internationella organisationer.

² För tillämpningen av artikel 3.3 skall en vetenskaplig motivering anses föreligga om en medlem, på grundval av en prövning och utvärdering av tillgänglig vetenskaplig information i enlighet med relevanta bestämmelser i detta avtal, bestämmer att relevanta internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer inte är tillräckliga för att uppnå dess skäliga sanitära eller fytosanitära skyddsnivå.

Artikel 10.4 i SPS-avtalet

Article 10.4

Members should encourage and facilitate the active participation of developing country Members in the relevant international organizations.

Motsvarande text på svenska lyder:

Artikel 10.4

Medlemmarna skall uppmuntra och underlätta u-landsmedlemmarnas aktiva medverkan i berörda internationella organisationer.

Artikel 12.4 och 12.6 i SPS-avtalet

Article 12.4

4. The Committee shall develop a procedure to monitor the process of international harmonization and the use of international standards, guidelines or recommendations. For this purpose, the Committee should, in conjunction with the relevant international organizations, establish a list of international standards, guidelines or recommendations relating to sanitary or phytosanitary measures which the Committee determines to have a major trade impact. The list should include an indication by Members of those international standards, guidelines or recommendations which they apply as conditions for import or on the basis of which imported products conforming to these standards can enjoy access to their markets. For those cases in which a Member does not apply an international standard, guideline or recommendation as a condition for import, the Member should provide an indication of the reason therefor, and, in particular, whether it considers that the standard is not stringent enough to provide the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection. If a Member revises its position, following its indication of the use of a standard, guideline or recommendation as a condition for import, it should provide an explanation for its change and so inform the Secretariat as well as the relevant international organizations, unless such notification and explanation is given according to the procedures of Annex B.
6. The Committee may, on the basis of an initiative from one of the Members, through appropriate channels invite the relevant international organizations or their subsidiary bodies to examine specific matters with respect to a particular standard, guideline or recommendation, including the basis of explanations for non-use given according to paragraph 4.

Motsvarande text på svenska lyder:

4. Kommittén skall utveckla ett förfarande för att följa den internationella harmoniseringsprocessen och användandet av internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer. För detta ändamål skall kommittén i samverkan med berörda internationella organisationer, upprätta en förteckning över sådana internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer som avser sanitära eller fytosanitära åtgärder som enligt kommittén har stora effekter på handeln. I förteckningen skall medlemmarna ange vilka av dessa internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer de ställer som villkor för import eller på grundval av vilka importerade varor som uppfyller dessa normer kan få tillträde till deras marknader. I de fall då en medlem inte tillämpar en internationell norm, riktlinje eller rekommendation som villkor för import, skall medlemman ange skälet till detta, och i synnerhet om den anser att normen inte är tillräckligt strikt för att ge en ändamålsenlig sanitär eller fytosanitär skyddsnivå. Om en medlem ändrar sin uppfattning, efter att ha angett användandet av en norm, riktlinje eller skyddsnivå som villkor för import, skall den ge en förklaring till sin ändrade inställning och informera såväl sekretariatet som berörda internationella organisationer härom, om inte sådan anmälan och förklaring lämnas enligt förfarandena i bilaga B.
5. På en medlems initiativ kan kommittén via lämpliga kanaler inbjuda berörda internationella organisationer eller deras underlydande organ att undersöka speciella frågor avseende en viss norm, riktlinje eller rekommendation, inklusive underliggande förklaringar till icke-tillämpning enligt punkt 4.

Artikel 13 i SPS-avtalet

Article 13

Implementation

Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all obligations set forth herein. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of the Agreement by other than central government bodies. Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that non-governmental entities within their territories, as well as regional bodies in which relevant entities within their territories are members, comply with the relevant provisions of the Agreement. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such regional or non-governmental entities, or local governmental bodies, to act in a manner inconsistent with the provisions of this Agreement. Members shall ensure that they rely on the services of non-governmental entities for implementing sanitary or phytosanitary measures only if these entities comply with the provisions of this Agreement.

Motsvarande text på svenska lyder:

Artikel 13

Genomförande

Medlemmarna är i enlighet med detta avtal fullt ansvariga för efterlevnaden av alla skyldigheter som fastställs i detta. Medlemmarna skall utarbeta och genomföra positiva åtgärder och mekanismer till stöd för efterlevnaden av bestämmelserna i detta avtal av andra än centrala statliga organ. Medlemmarna skall vidta sådana rimliga åtgärder som de har till sitt förfogande för att säkerställa att icke-statliga enheter inom deras territorier, samt regionala organ i vilka berörda enheter inom deras territorier är medlemmar uppfyller relevanta bestämmelser i detta avtal. Därutöver skall medlemmarna inte vidta åtgärder som, direkt eller indirekt, ställer krav på eller uppmuntrar sådana regionala eller icke-statliga företag eller kommunala organ att agera på ett sätt som står i strid med detta avtal. Medlemmarna skall säkerställa att icke-statliga enheter anlitas för genomförande av sanitära eller fytosanitära åtgärder enbart om dessa enheter följer bestämmelserna i detta avtal.